

Střípky z dětských let

Když jsem v Rožnově začal chodit do školy, nebyly ještě družiny a školní jídelny. Mamka, stařenka, taťka, matička a tatíček byli zaměstnanci MOPu, tak jsem chodil o polední přestávce na oběd za nimi do fabriky. Po obědě jsem se někdy vypravil do boudy u komína přehrabovat starou podnikovou poštu a odlepovat poštovní známky. Jindy jsem zašel do „sukárny“, kde se přivíjely nitě a v bédně s nitěmi jsem si dal šlofika.

Pokud se mi nechtělo na oběd, tak jsem polední přestávky mezi vyučováním využil smysluplně. Na Bučiskách jsem měl tři kamarády – Pepu, Juru a Rudu Šrámků. Pepa byl starší, Jura a Ruda byli mladší. Chodili jsme kolem Bečvy a na Hradisko a hromadili u Šrámků ve sklepě artefakty z dob válečných. Mimo čtyř beden různých nábojů jsme vlastnili 11 nebo 12 částečně poškozených pušek, 4 samopaly a 1 neúplný kulomet, 5 pistolí a ruční granáty. Když se tato informace jaksi „provalila“, odvezl SNB jeden plný Sedan tohoto střeliva a my čtyři jsme „za zásluhy“ dostali dvojku z chování.

Staříček Frňka byl po válce veřejně činný, byl zemědělský referent na MNV. Když nastaly časy kolektivizace, byl staříček s paní Paprskářovou zakládajícími členy JZD. Následně byl zvolen do funkce mechanizátora a jako polír dohlížel na stavbu dolnopaseckého kravína. Ačkoli staříček nikdy nebyl v KSČ, těšil jsem se, až na 1. máje pro něj přijede traktor s alegorickým vozem a já jako čerstvý pionýr nasednu k němu a vyrazíme na náměstí slavit.

Jednou, to mě bylo asi osm roků, jsem se po vyučování vydal jako obyčejně do přírody. Ve struze u dolnopaseckého rybníka jsem chytil hlaváče (vranky), při tom mne viděla tetka Mařa od Černých Frňků – jak se říkalo jedné ze sousedních chalup. Pak jsem pokračoval na Bačův vrch. U strýca Rudy mne chytila průtrž mračen, trvalo to dobrou hodinu, než skončila. Až potom jsem se mohl vydat domů. Bylo už kolem sedmé hodiny. Po cestě jsem potkal u Jahnovy studánky dva brouky roháče. Čas mne v tu chvíli nezajímal, „pořádal“ jsem závody, který z brouků bude rychlejší. Mezitím se naši vrátili z práce a já doma po tom božím dopuštění, které se odpoledne semlelo, doma nebyl. Tetka Mařa však našim řekla, že mne viděla u struhy k rybníku a tím začalo velké hledání. Naši měli obavy, že jsem při té průtrži snad spadl do rybníka. Staříček, strýc Rost'a, taťka a Jaroš Zeman vzali bidla a prohledávali rybník. Naštěstí šla okolo teta Petřvaldská z Chladné a ta mě viděla jít po tzv. turistce na Bačův vrch. Mamka se hned vydala tím směrem a zanedlouho mne našla, jak pořádám závody roháčů. Dostal jsem sice nějaký ten pohlavek, ale všichni byli rádi, že mě našli celého a zdravého, tak to prošlo vcelku dobře.

Povozník Vlček

Franta Vlček a jeho kůň Honza – to byly ve své době známé pasecké postavičky. Co Vlčka pamatuji, tak vždy ve spojení s koníkem. Během let jich měl víc, ale o dvou vím určitě. Měl je postupně za sebou, ne spolu v jednom čase. Franta Vlček byl sedlák a povozník. Kdo co potřeboval přepravit, obracel se vždy na něj – a to nejen Pasečané. Vozil dřevo z lesa, úrodu z polí, stavivo, třeba i stěhování. Mě osobně vozil vápno a cement, když jsem přistavoval ložnici v domě naproti paseckému kříži.

První vzpomínky na povozníka Vlčka mám ale jako malý kluk, kdy měl koníka Ferdu. U Vlčků ve stodole byla mlátička JZD, tam se mlátila pšenice a žito nejen jezedáků, ale i

záhumenkářů, kterým tehdy Ferda zapřažený do vozu pomáhal svážet úrodu. Jako školák jsem se nejednou svezl na hřbetě Vlčkova koníka, pochopitelně bez sedla, ale jen tehdy, když jel po prázdnu.

O Frantovi bylo známo, že byl velký lidumil, nikomu nikdy neodmítl pomoc, pokud to bylo v jeho silách. Občas jej zase počastovali kalíškem slivovice, borovičky nebo pivem. A jak se říká, jaký pán – takový kmán. Druhý koník Honza si navykl při zastávkách ze stavebnin, kdy se šel povozník Vlček posilnit do hospody U Janíka, že v těch letních dnech dostal také na osvěžení půl litr piva. Honza se tomu naučil natolik, že když přijel od stavebnin na křižovatku (ještě ne světelnou), zastavil a dokud se mu nedostalo do misky jeho piva, odmítl jet dále. Měl ale také jednu vlastnost, kterou mu mohli závidět i někteří lidé. Vždy, když bylo potřeba, dovezl svého pána bez větších komplikací bezpečně k domovu. Stačilo jen říci: „Domů!“ a povozník Vlček měl jistotu, že jej jeho koník bezpečně dopraví na Dolní Paseky.

S nástupem motorizace ztrácela doprava koňmo na zajímavosti, tím upadal i zájem o odvoz materiálu, Honzovi ubylo práce a vše šlo pomalu do ztracena. Stejně tak se nenápadně z tohoto světa ztratil koník Honza i jeho majitel Franta – dej jim Pánbůh na věčnosti klidnou jízdu!

František Drápala